

»Kultura je pomembnejša od politike«

To ne uspe vsakemu. Moderatoriki Moniki Novak-Sabotnik je. Z naslednjimi besedami je povedala vse o namenu in poslanstvu pevske revije Koroška poje, ki je v nedeljo, 11. marca, v Domu glasbe praznovala svojo 40-letnico. »Koroška poje« si je že vedno prizadevala po eni strani ohranjati in oživljati pesemski zaklad naših prednikov, po drugi strani pa spodbujati glasbeno ustvarjalnost in pevsko kreativnost med koroškimi Slovenci ter predstaviti njihova dela širši publiki in s tem omogočiti njihove krstne izvedbe!

O prihodnosti pa je dejala: »Krščanska kulturna zveza ter pevke in pevci po vsem Koroškem pa tudi zunaj nje bodo tudi v prihodnje skrbeli za to, da tega našega zaklada ne bomo izgubili ali pa ga lahkomišlelno zakopali in da bomo vedno znova zaznavali, da ima »vsaka vas svoj glas«, da »vse je pesem – žalostna ali vesela« kot pravi Andrej Kokot.«

Častni gostje na letošnji Koroška poje so bili med drugim škof Alois Schwarz, ljubljanski pomožni škof Anton Jamnik, evropski poslanec Lojze Peterle, nekdanji celovski župan Leopold Guggenberger in ministrica RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak.

ANDREJ FEINIG *Dinamično, iznajdljivo sveže*

40. osrednji koncert Krščanske kulturne zveze pod ustaljenim geslom »Koroška poje« je bil zasnovan kot pogled naprej in nazaj. V preteklost smo se obiskovalci vrnili ob izdatnem predvajanju video-posnetkov iz preteklih osrednjih koncertov te priljubljene pevske revije. V prihodnost pa so nas popeljale nekatere nove zborovske skladbe.

Z izbranimi besedami nas je v vlogi moderatorke skozi spored vodila Monika Novak-Sabotnik. Po moji presoji je bil spored ravno prav ritmiziran oziroma natrpan, saj okroglih jubilejev ne praznujemo vsako leto. Strah me je bilo, da bodo govorniki vedno znova padli v past takih jubilejev, ko bodo spet in spet naglaševali, da bo Koroška vedno pela. Saj vemo, kako neugodno je jezikovno stanje po »naših vaseh«, ki so navidez bolj »njihove«. Pa sem si oddahnil, govornica nedeljske prireditve, ministrica Ljudmila Novak in Valentin Inzko, sta ostala prizemljena in trezna.

Vsaka točka sporeda je imela svoj poseben šarm in čar. Ker so vse nastopajoče skupine naprosili, da predstavijo nove skladbe, si pri marsikateri točki imel občutek, da bi nastopajoči zmogli tudi še težje naloge. To se mi je posebej zdelo pri MePZ Jakob-Petelin Gallus. MoPZ Trta je prepričal z »Jaz sem Slovenec«, Štefan Thaler pa je napisal izredno speven zborovski stavek k pesmi »Žito valovi« Milke Hartman, takoj nato pa smo zaslišali od MePZ Podjuna še »Jaz bi rad

cigajnar bil« skladateljice Tadeje Vule. Tu ob robu pa je treba povedati: ta skladba se je prenekateremu zdela višek prireditve.

Ženski zbor Karantanija s Prevalj nam je predstavil tri – skoraj bi zapisal – tipične melodije rožanskega stila (na primer »Kakor grejo meglice«).

»Kje so tiste stezice« v priredbi Hilarija Lavrenčiča je zame bila ena najbolj svežih, pa čeprav me boli, da se je izgubil začetni »čej«. To koroško »pramelodijo« smo slišali v izvedbi MePZ F. B. Sedej iz Števerjana. Občutek petja kot nekaj svetega se nam je porodil, ko smo prisluhnili petju MoPZ Bilka iz Bilčovsa in Vokalni skupini iz Slovenjega Plajberka.

Lepo zveneči, umirjeni skladbi Janeza Gregoriča – na kitari je igral skladatelj sam, vokalni del je skrbno zapela Bernarda Fink – sta vodili k predzadnji točki, petju Selanov. In tu so pokazale članice Olipove družine dovršeno petje v tercetu. In tudi dobro, da smo slišali Artačevo »Selsko dekle« od pravih Selanov. Škoda edinole, da zadnja točka »Zeleni Jurij« oziroma skupna pesem ni izzvenela še bolj navdihujoče. Morda pa res pičel čas ni dovolil še kaj obsežnejšega na koncu, mogoče z instrumentalnim vložkom dobrih uigranih tamburašev iz Zahomca.

Cela prireditve je izzvenela dinamično, iznajdljivo, sveže. Zato gre zahvala tudi tistim, ki so sodelovali z računalniškim delom. In Romanu Verdelu za sklepni del, Jožku Kovačiču pa za veliki lok prireditve.

DOBESEDNO

LJUDMILA NOVAK, MINISTRICA: »Vaš glas je segel prek Karavank tudi že takrat, ko še ni bilo karavanskega predora. /.../ Uresničujete rek, da sadovi sedanjosti in prihodnosti rastejo iz korenin preteklosti. /.../ S slovensko pesmijo ste okužili vse Slovence. /.../ Čeprav se večkrat zdi, da mladine tradicija ne zanima, se vendar pozneje pokaže, da vsak žel otroku posredovati najdražje, to pa so dragoceni biseri slovenske pesmi in slovenske kulture.«

VALENTIN INZKO, PODPRESEDANIK KKZ: »Koroški Slovenci smo že vedno peli in naše pesmi veljajo v slovenskem prostoru za najlepše. /.../ Kultura je pomembnejša od politike. Politika lahko ustvari okvirje za kulturno delovanje, na prvem mestu za preživetje kake narodne skupnosti pa je kultura. Ta skrbi, da slovenska beseda ne utihne.«